

Ed. 2. Frumvarp til lánsfjárlaga [2. mál]
fyrir árið 1986.

(Lagt fyrir Alþingi á 108. löggjafarþingi 1985.)

I. KAFLI

1. gr.

Fjármálaráðherra er heimilt fyrir hönd ríkissjóðs að taka lán á árinu 1986 að fjárhæð allt að 2.724.000 þús. kr. eða jafnvirði þeirrar fjárhæðar í erlendri mynt. Jafnframt er fjármálaráðherra heimilt að taka lán á innlendum lánsfjármarkaði að fjárhæð allt að 1.850.000 þús. kr.

2. gr.

Lánsfé skv. 1. gr. skal ráðstafað í samræmi við ákvæði fjárlaga fyrir árið 1986 og þessara laga.

3. gr.

Landsvirkjun er heimilt að taka lán á árinu 1986 að fjárhæð allt að 740.000 þús. kr. eða jafnvirði þeirrar fjárhæðar í erlendri mynt til fjármögnunar á raforkuframkvæmdum fyrirtækisins. Gætt skal ákvæða 14. gr. laga nr. 42/1983 við þessar lántökur og teljast lán, sem Landsvirkjun er heimilt að taka samkvæmt þeirri grein án samþykkis eignaraðila, hluti af ofangreindri fjárhæð.

Jafnframt er Landsvirkjun heimilt, til viðbótar því sem greinir í 1. mgr., að taka lán allt að 200.000 þús. kr. eða jafnvirði þeirrar fjárhæðar í erlendri mynt semjist um stækkun álversins í Straumsvík á árinu 1986.

4. gr.

Orkubúi Vestfjarða er heimilt að taka lán á árinu 1986 að fjárhæð allt að 20.000 þús. kr. eða jafnvirði þeirrar fjárhæðar í erlendri mynt til fjármögnunar á hitaveitu- og raforkuframkvæmdum.

5. gr.

Próunarfélaginu er heimilt að taka lán á árinu 1986 að fjárhæð allt að 150.000 þús. kr. eða jafnvirði þeirrar fjárhæðar í erlendri mynt til að efla nýjungar í atvinnulífi.

6. gr.

Heimilt er að taka lán vegna framkvæmda og skuldbreytingar hitaveitna sveitarfélaga að fjárhæð allt að 95.000 þús. kr. eða jafnvirði þeirrar fjárhæðar í erlendri mynt.

7. gr.

Framkvæmdasjóði Íslands er heimilt að taka lán á árinu 1986 að fjárhæð allt að 1 242.000 þús. kr. eða jafnvirði þeirrar fjárhæðar í erlendri mynt.

8. gr.

Byggðastofnun er heimilt að taka lán á árinu 1986 að fjárhæð allt að 350.000 þús. kr. eða jafnvirði þeirrar fjárhæðar í erlendri mynt.

9. gr.

Iðnþróunarsjóði er heimilt að taka lán á árinu 1986 að fjárhæð allt að 80.000 þús. kr. eða jafnvirði þeirrar fjárhæðar í erlendri mynt.

10. gr.

Fjármálaráðherra er heimilt fyrir hönd ríkissjóðs að ábyrgjast með sjálfskuldarábyrgð eða taka lán, er komi að hluta eða öllu leyti í stað ríkisábyrgðar, og endurlána þeim aðilum sem nefndir eru í 3., 4., 5., 6. og 8. gr. með þeim kjörum sem og skilmálum sem fjármálaráðherra ákveður.

II. KAFLI

11. gr.

Prátt fyrir ákvæði laga nr. 72/1982, um námslán og námsstyrki, skal samanlögð fjárveiting og lántaka Lánasjóðs íslenskra námsmanna eigi nema hærri fjárhæð en 1.100.000 þús. kr.

12. gr.

Prátt fyrir ákvæði 1. og 5. tl. 4. gr. laga nr. 45/1971, sbr. 1. gr. laga nr. 41/1982 um Stofnlánadeild landbúnaðarins, skal framlag ríkissjóðs til Stofnlánadeildar landbúnaðarins ekki nema hærri fjárhæð en 36.700 þús. kr. á árinu 1986 og er framlagið vegna Lífeyrissjóðs bændu.

13. gr.

Prátt fyrir ákvæði c- og d-liðar 3. gr. laga nr. 44/1976, um Fiskveiðasjóð Íslands, og ákvæði laga nr. 52/1983, um útflutningsgjald af sjávarafurðum, skal framlag ríkissjóðs til Fiskveiðasjóðs falla niður á árinu 1986.

14. gr.

Prátt fyrir ákvæði 2. tl. 9. gr. laga nr. 51/1983, um Aflatryggingasjóð sjávarútvegsins, sbr. ákvæði laga nr. 52/1983, um útflutningsgjald af sjávarafurðum, skal framlag ríkissjóðs falla niður á árinu 1986.

15. gr.

Prátt fyrir ákvæði c-liðar 5. gr. laga nr. 51/1972, um Bjargráðasjóð, sbr. lög nr. 57/1980, skal framlag ríkissjóðs til Bjargráðasjóðs eigi nema hærri fjárhæð en 18.200 þús. kr. á árinu 1986.

16. gr.

Prátt fyrir ákvæði 1. og 2. tl. 35. gr. laga nr. 41/1983, um málefni fatlaðra, skal framlag ríkissjóðs til Framkvæmdasjóðs fatlaðra eigi fara fram úr 80.000 þús. kr. á árinu 1986.

17. gr.

Prátt fyrir ákvæði 1. tl. 2. gr. laga nr. 34/1979, um veðdeild Búnaðarbanka Íslands, skal framlag ríkissjóðs til veðdeildar Búnaðarbanka Íslands falla niður á árinu 1986.

18. gr.

Prátt fyrir ákvæði 1. tl. 31. gr. laga nr. 69/1984, hafnalaga, skal framlag ríkissjóðs til Hafnabótasjóðs eigi fara fram úr 12.000 þús. kr. á árinu 1986.

19. gr.

Prátt fyrir ákvæði 3. tl. c-hluta 3. gr. laga nr. 55/1984, um Iðnlánasjóð, skal framlag ríkissjóðs ekki nema hærri fjárhæð en 40.000 þús. kr. á árinu 1986.

20. gr.

Prátt fyrir ákvæði 1. og 2. mgr. 8. gr. og 26. gr. laga nr. 79/1985, um skipulag ferðamála, skal framlag ríkissjóðs til Ferðamálasjóðs og til sérstakra verkefna Ferðamálaráðs samkvæmt fyrrnefndum lögum eigi nema hærri fjárhæð en 15.000 þús. kr. á árinu 1986.

21. gr.

Prátt fyrir ákvæði 6. gr. laga nr. 58/1970, um skemmtanaskatt, skal framlag ríkissjóðs til Félagsheimilasjóðs ekki fara fram úr 18.000 þús. kr. á árinu 1986.

22. gr.

Prátt fyrir ákvæði 1. mgr. 32. gr. vegalaga, nr. 6/1977, skal framlag til þjóðvega í kaupstöðum og kaupþúnum eigi fara fram úr 120.000 þús. kr. á árinu 1986.

23. gr.

Prátt fyrir ákvæði laga nr. 64/1981, um atvinnuleysistryggingar, sbr. lög nr. 10/1985, skal framlag ríkissjóðs til Atvinnuleysistryggingasjóðs eigi nema hærri fjárhæð en 235. 685 þús. kr.

24. gr.

Prátt fyrir ákvæði 9. gr. laga nr. 73/1980, um tekjustofna sveitarfélaga, og ákvæði 2. mgr. 1. gr. laga nr. 10/1960, um söluskatt, með síðari breytingum, skulu greiðslur úr ríkissjóði til Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga af söluskattstekjum á árinu 1986 eigi nema hærri fjárhæð en 730.000 þús. kr.

III. KAFLI

25. gr.

Fjármálaráðherra fyrir hönd ríkissjóðs er heimilt að taka lán erlendis í því skyni að endurgreiða fyrir gjalddaga eftirstöðvar erlendra lána þegar lánstíminn er talinn of stuttur miðað við eðlilegan afskriftartíma mannvirkja sem fjármögnuð hafa verið með viðkomandi lánum.

Landsvirkjun er heimilt að taka erlend lán í því skyni að endurgreiða fyrir gjalddaga erlend lán þegar lánstíminn er talinn of stuttur miðað við eðlilegan afskriftartíma mannvirkja sem fjármögnuð hafa verið með viðkomandi lánunum. Gætt skal ákvæða 14. gr. laga nr. 42/1983 þannig að fari samanlögð fjárhæð lána samkvæmt þessari grein og 3. gr. laga þessara fram úr 5% af höfuðstóli skal leitað samþykkis eignaraðila.

26. gr.

Fjármálaráðherra fyrir hönd ríkissjóðs er heimilt að semja við Seðlabanka Íslands um fjármögnun á greiðsluhalla ríkissjóðs 1985 og taka nauðsynleg erlend lán að fjárhæð allt að 1.500.000 þús. kr. eða jafnvirði þess í erlendri mynt.

27. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Athugasemdir við lagafrumvarp þetta.

Frumvarpið felur í sér lántökuheimild fyrir ríkissjóð á árinu 1986 auk heimildar til Framkvæmdasjóðs Íslands, fyrirtækja með eignaraðild ríkissjóðs og sveitarfélaga. Í frumvarpinu eru breytingar á lögum fjárfestingarlánasjóða og ákvæði um hámarksframlög til nokkurra verkefna í samræmi við markaða stefnu í fjárlagafrumvarpi fyrir árið 1986.

Um 1. og 2. gr.

Heildarlánsfjárbörf ríkissjóðs verður á árinu 1986 4.574.000 þús. kr. Í 6. gr. fjárlagafrumvarps fyrir árið 1986 er ekki lengur heimildarákvæði til innlendrar lánsfjáröflunar eins og verið hefur í fjárlögum. Nú er leitað heimildar til innlendrar lánsfjáröflunar í þessu frumvarpi. Sótt er um heimild til 1.850.000 þús. kr. útgáfu verðbréfa innanlands, þar af er áætlað að 1.500.000 þús. kr. verði varið til innlausnar eldri bréfa. Erend lánsfjáröflun er áætluð alls 2.724.000 þús. kr. Í fjárlagafrumvarpi 1986 er gerð grein fyrir ráðstöfun fjárins.

Um 3. gr.

Gert er ráð fyrir að lántökur Landsvirkjunar til fjármögnunar á raforkuframkvæmdum nemi alls 740.000 þús. kr. Fyrirhugað er að verja fénu til framkvæmda við Blönduvirkjun, Kvíslaveitu o. fl. Við þessar lántökur verði gætt ákvæða 14. gr. laga nr. 42/1983 um fyrirtækið, en þar segir:

„Landsvirkjun er heimilt að taka lán til þarfa fyrirtækisins og að taka ábyrgð á greiðslum og öðrum skuldbindingum í sama skyni. Að því leyti sem nýjar skuldbindingar og ábyrgðir fara fram úr 5% af höfuðstól (bókfærðu eigin fé í lok næstliðins árs) á ári hverju, þarf Landsvirkjun að leita samþykkis eignaraðila.

Af hálfu ríkisins þurfa iðnaðar- og fjármálaráðherra að staðfesta slíkt samþykki.“

Um 4. gr.

Parfnast ekki skýringar.

Um 5. gr.

Próunarfélag er heimilt að stofna á grundvelli laga nr. 69/1985. Próunarfélaginu er ætluð 150.000 þús. kr. lántökuheimild á árinu 1986 en á árinu 1985 hefur félagið 190.000 þús. kr. lántökuheimild. Óvíst er hvort lántökuheimild ársins 1985 verður nýtt að fullu og verður heimilt að flytja það sem ekki er nýtt í ár til ársins 1986.

Um 6. gr.

Erlend lánsfjáröflun hitaveitna er áformuð alls 95.000 þús. kr. Fénu er ekki skipt í frumvarpi þessu til einstakra hitaveitna. Lánsfénu verður aðallega ráðstafað til framlengingar eldri lána og minni háttar framkvæmda. Víða um land eiga hitaveitur í miklum rekstrarerfiðleikum vegna þungrar greiðslubyrði af áhvílandi lánnum. Fjármálaráðherra mun ekki veita hlutaðeigandi hitaveitum ábyrgðir fyrir en rekstrarstaða þeirra hefur verið könnuð.

Um 7. gr.

Lánveitingar Framkvæmdasjóðs Íslands eru fyrirhugaðar alls 2.022.000 þús. kr. á árinu 1986. Ráðgert er að mæta fjárþörf sjóðsins með 280.000 þús. kr. af eigin fé, 350.000 þús. kr. verði fengnar að láni hjá bankakerfinu og að skuldabréfakaup lífeyrissjóða nemi 150.000 þús. kr. Að auki nemur heimild til erlendra lántöku Framkvæmdasjóðs Íslands samkvæmt þessari grein 1.242.000 þús. kr.

Um 8. gr.

Lánveitingar Bygðastofnunar eru fyrirhugaðar alls 530.000 þús. kr. á árinu 1986. Ráðgert er að lánveitingum stofnunarinnar verði mætt með 100.000 þús. kr. af eigin ráðstöfunarfé, 80.000 þús. kr. ríkisframlagi og heimiluð verði erlend lántaka að fjárhæð 350.000 þús. kr.

Um 9. gr.

Heildarlánveitingar Iðnþróunarsjóðs á árinu 1986 eru áætlaðar 290.000 þús. kr. Fyrirhugað er að lánveitingum sjóðsins verði mætt með 210.000 þús. kr. af eigin ráðstöfunarfé hans og heimiluð verði erlend lántaka að fjárhæð 80.000 þús. kr.

Um 10. gr.

Parfnast ekki skýringar.

Um 11.—23. gr.

Í samræmi við markaða stefnu í frumvarpi til fjárlaga fyrir árið 1986, um skerðingu lögboðinna framlaga, er nauðsynlegt að ákvæðum hlutaðeigandi laga sé breytt.

Um 24. gr.

Í lánsfjárlögum 1985 voru greiðslur ríkissjóðs til Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga af söluskattstekjum bundnar við eigi hærri fjárhæð en 635.000 þús. kr. Með þessari grein eru þessar greiðslur einnig skertar á árinu 1986 og settar að hámarki 730.000 þús. kr.

Um 25. gr.

Vegna ástands á erlendum fjármagnsmörkuðum hefur yfirleitt ekki verið völ á erlendum lánnum til nægilega langs tíma miðað við eðlilegan afskriftartíma þeirra framkvæmda sem með þeim hafa verið fjármagnaðar. Veldur þetta örum afborgunum og þungrri greiðslubyrði á næstu árum. Sérstaklega hefur þetta komið illa niður á ýmsum orkufyrirtækjum með langan afskriftartíma.

Um 26. gr.

Fyrirsjáanlegt er að útgjöld verða meiri á árinu 1985 heldur en gert var ráð fyrir í fjárlögum, og því er hér leitað heimildar til nauðsynlegrar lántöku.